

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVETELÉVEL.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Égész évre . . . 10 ft. — kr.
 Félévre . . . 5 — —
 Negyedévre . . . 2 — 50 —
 Egy órára . . . 1 — —
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Főter 1828. sz. K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban (Főter 1828. sz. alatt).

Hirdetési díj:

Négy hasabos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a főbb hirdetések alkalmi jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg díj minden külön bejelentésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság ára 50 kr.

Nyitléri közlemények minden petit sorra 50 krajczár.

Hirdetéseket fölveletnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban Főter 1828. sz. alatt.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Hétezer asztalos.

Budapest, július 24.

(M—g) Hétezer asztalos-munkás mozdult meg Magyarország fővárosában: — csak egy iparágban hétezer ember gondolt egyet és akart egyet egy pillanatban. Gazdasági helyzetüket panaszozzák és sztrájkot akarják azt rendezni. A sztrájk egyelőre elhalasztódott ugyan, de mi nem halaszthatjuk el aggodalmainkat a munkáskérdésnek ilyen erőteljes megnyilatkozásán. Nem a sztrájk pillanatnyi zavarától félünk, mert viszonyaink között van jogunk remélni, hogy munkások és munkaadók kölcsönös engedékenységére még elejét is fogja vethetni a keletkezendő munkaabandagyásnak, sőt e pillanatban nem is gazdasági mérlegre akarjuk fektetni a munkások kérdéseit.

Eddig azzal áltattuk magunkat, hogy minket a gondviselés a munkáskérdéstől, a szocializmustól megóvott. Pedig az a sajátságos, hogy nálunk — az arányokat szem elől nem tévesztve — éppen kettőzött alakban is életre van az kelte: nemcsak az ipari munkások, hanem a földmivelők szocializmusában is. Az agrár-szocializmus ma ugyiszólván speciális magyar betegség, melynek magjai más országokban is el lehetnek vetve, és annak más országok is termő talaját képezhetik ugyan, de a föld alól a nyilvánosságra, Romániát kivéve, még csak a mi alföldünkön került és aktív életbe még csak nálunk jutott. S ha a szocialisztikus szimptomáknak másik fajtája: az ipari munkásoké nem oly nagyszabású, mint más országokban, az nem azt jelenti, amivel áltatjuk magunkat, hogy ez a betegség nincs meg a mi társadalmi testünkben, hanem igenis megvan olyan arányokban, amilyen arányban egyáltalán van iparunk és gyári gazdaságunk.

Az a két elem tehát, amelyek a nemzeti gazdálkodáshoz az egyik emberi tényező: a kéz munkáját szolgáltatja, elégedetlen a helyzetével. Mi em-

berek ugyan mindig elégedetlenek voltak és leszünk.

Már Ádám is többet akart még a paradicsom élvezeteinél is, még azokkal sem volt elégedett. De ez csak annyit mutat, hogy az elégedetlennek nincs föltétlenül igaza, nem pedig azt, hogy egyáltalán jogtalan minden elégedetlenség. És különösen mi magyarok, a mi különös viszonyaink mellett, ne feledkezzünk meg arról, hogy a szocializmus kozmopolita eszméje olyan elemek fölé terjeszti ki szárnyait, amelyek egyrészt a magyarságnak eddig mintegy humusát, termő talaját alkották a tösgyökeres magyar parasztság felé, másrészt pedig a fejlődésben levő jövőző Magyarországnak gazdasági erőt: az ipari munkásokat vonja el hazafias és nemzeti ideáljainktól.

Reánk nézve a szocializmus nemcsak társadalmi, hanem nemzeti betegség is. Annak bajait tehát kettőzött köteletség-zéssel kell törődnünk.

Munkásaink minden ünnepnapjukat az ő saját »politikájuk«-nak szentelik. Vasárnap a »munkások politikai jogtalanság«-nak kérdése volt egyik fővárosi »munkásparlament«-nek a napirendje. — Szónokaik egyenesen szembeállították magukat a millenáris ünnepélyre készülő magyarsággal. Azt mondták, hogy »Magyarország fényével és pompával készül megülni ezredéves fennállásának ünnepét, de az új országházban, amelyet a milléniúra a munkásoknak fognak fölemelni, nem lesz hely e munkások részére.« És ha ez a millenáris palota nem ad a munkás szavának és képviselőinek helyet, kijelentették a munkások, hogy ők is megtagadnak minden szolidaritást az ezredéves örömmünneppélyvel, mely nekik nem lehet ünnepély, ha annak örömeit nincs okuk és módjuk élvezni.

Föl kell világosítanunk e munkásokat tévedésük fölől. Nem tartjuk e feladatot kicsinyesnek sem a munkásokat tekintve, akiknek becsületes, munkában töltött élete mindenkinek tiszteletet meg-

követelheti, de nemzeti szempontjainkól sem, mert nem szabad tétlenül elmerengnünk ama tény fölött, hogy a nemzet egyik javarésze: a kézi munkások osztálya napról-napra mindinkább távolodik a magyar nemzeti ideáloktól. A »tanult« embert, a társadalom magasabb rétegeiben uszkáló elemeket az okosság, meg az érdekek befolyása inkább vezérelheti, mint ezeket a földet mivelő és ipartűző munkásokat, akiket — mint a kezdetlegesebb embert mindég. — érzéseik dominálják s akik ideáljaimért mindig későbbiek az odaadásra, az önfeláldozásra. Ezeket az elemeket bűnös könnyelműség volna nemzeti érzésünk kebeléről letépní s odadobni a kozmopolitizmus karjaiba.

Mert disztinválni kell tudnunk az ő bajait is. Ha ők kis munkabérről, nagy munkanapról, egész életen át tartó verejtékes munkáról és holtig húzóó kínos nyomorúságról, a munkátlannak könnyű életéről és a munkás családjának bizonytalan helyzetéről beszélnek, ez a beszéd lehet igazatmondó, vagy tulozott, de nem elég indok arra, hogy a munkás eltérüljön hazafias kötelesegeitől. A hazafiságnak követelményei nem okozzák a munkások gazdasági bajait, miért akarnának hát ők ezeket amazon bosszút állani? Sőt ellenkezőleg, ha a munkások egyek velünk: az egészszszel a hazafias érzésekben, nem szakadhatunk mi is el tőlük: a mi testünk testétől és vérünk vértől az ő bajait fájalmában sem.

De akkor csakugyan hallgassuk is meg munkásaink panaszeit, a melyek most éppen az ő politikai jogtalanságukról szolottak és helyet kértek a munkások képviselőinek is új országházunkban. Rosszul informálta ott a munkásokat vezérszónokok, a ki hallgatóival összes parlamenti pártjainkat megbuczogoltatta, mintha minden pártunk ellenszegülne annak, hogy a munkások is felvéssenek az alkotmány sáncaiba. Pedig csak tavalyig kellett volna visszaemlékezniök, a mikor a függ. és 48-as párt határozati

javaslatban kívánta a választási jog kiterjesztését.

Igaz, nem az általános választási jogot, hanem csak a mostani jogosultságnak szélesebb körre kiterjesztését kívánta a párt, de nem szűkkeblűség volt e megszorítás, hanem csak annak a ténynek fölismerése és számbavétele, a melyet munkásainkról is konstatalnunk kellett, hogy vannak e hazának tagjai, a kik — fájdalom — neglálják hazafias kötelesegeiket, a kiknek tehát hazafias jogokat nincs is joguk követelni, de könnyelmű bűn is volna azokat reájuk ruházni.

Annyit mondunk hát munkásainknak és vezetőiknek, válasszák ők is szét gazdasági bajukat politikai kívánalmaiktól. Az egyik a társadalmi szervezet hiányosságainak következménye, míg a másiknak kielégítését az alkotmányos élet mindennap meghozhatja számukra. Apallájanak csak az alkotmányos élethez: a jó magyar politikai érzék észre fogja azt mihamarabb venni, hogy az ő szívükben is a mi nemzetünk érzései élnek s az ő tetteik is a hazafias kötelesegeknek szolgálói és akkor majd föl fog vétetni a »magyar politika« programjába az is, a minek hiányát most is panasztolták és ez »a munkások politikai jogosultsága.«

BELFÖLD.

Munkások Kossuth Lajos sírjánál. A Tarnóczy-lé gépgyár munkásai vasárnap reggel 10 órakor Szirmay üzletvezetővel élőkön, kivonultak a kerepesi-úti temetőbe, hogy megkoszorúzzák Kossuth Lajos sírját. A munkások a sír köré álltak, Pollák nevű fiatal munkás lelkes beszéde után letették a hatalmas koszort, melynek szalagjain ez a fölirat olvasható: Kossuth apáknak. — A Tarnóczy részvénytársaság magyar munkásai. — Végezetül a himnusz és a »Tavaszi elmúlt« kezdetű dalt énekelték el.

A horvát bán nem mond le. Khuen-Hedervary gr. horvát bán megczafolta azon keringő hírt, hogy ő a báni méltóságról legközelebb lemond.

testvérkezet nyujtva egymásnak napról-napra több fogyasztót nyerne meg számukra »pártoló tag«-ul.

A »k a t z e n j a m m e r« pedig mindenféle szeszest ital élvezése után utóléri az embert.

Első sorban s minden kétséget kizárólag a pálinka után érezhető legjobban.

Legyen az kukorica szesz, vagy négy c-illago konyak, a legtöbb alkoholt foglalván magában, mértéken tuli élvezete a gyomort támadja meg s a »katenjammer« nagyságánál, vagy kicsinységénél ez jatsza a legfőbb szerepet.

Ennél a bódult állapotnál ugyan ugy érzi az ember, hogy minden szerve meg van támadva, de igen elviselhető ez a bódultság, — csak a gyomor végezze ugy, a hogy a köteleességét.

A pálinka mértéken élvezete után pedig — eltekintve attól, hogy a pálinka az agy-ra is végtelen butító hatással van, hogy a gondolkodást, emlékező tehetéget is megnehezíti, egy hére is képes elrontani a gyomort s ebből folyólag fejfájást idéz elő, tudvalevőleg, — hogy a fejfájások egy neme a gyomorra vezethető vissza.

Ismem em embert, a ki tulságos mértékben élvezvén e gyilkos italt, hetekig nem evett annyit, mint a mennyit rendes körülmények között élő ember egy nap alatt elfogyaszt.

Részegségéből, mely narkotikus álma után felebredvén, a föld szint képes volt összetéveszteni a kékkel.

A pálinka után a bor az, mely ilyen türehtelen katenjammer képes előidezni. A mi ma napság már nem csodálható. A mai pancsolt boroktól nem is szükséges részegség inni, a gyomrot képes tönkre tenni napokra egy-két pohár bor is. A borban a pálinka után a legfőbb szesz aralom léven, mindeu idegre

A „DEBRECZEN“ TARCZAJA.

EBREDÉS UTÁN.

Minden, minden változékony,
 A kerek, nagy ég alatt;
 Lám az ég is derül, borul,
 Fogy s telik a hold, a nap:
 S mégis, hogy te nem változol
 Barna kis lány, hittem én!
 De a mikor ezt hittem hát,
 Hogy nő vagy, azt feledém.

Igaz, mit tehetsz te róla,
 Hogy ábrándok közepett
 Szentet lattam én te benned
 Glóriával főd felett? !
 S a glória, hogy szétfoszlott
 Oka vagy-e? Nem te . . . én:
 Almainban elmerülve,
 Hogy nő vagy azt feledém.

Óh, de vajjon — mond — hibás-e
 Az eltikkadt utazó,
 Ki a szikkadt pusztaságban
 Egy lépést a másra ró
 S bár alig bir vánszorogni
 De a csalfa délibáb
 Hitegető játékára
 Reménykedve megy odabb?

Hibás-e hát az árva szív
 Mit száz tövis vérezett,
 Mert a szegény enyhülést vár
 Nehéz kinja közepett
 S ha egy jó szó' löknek néki,
 Dobogása szaporább:
 Azt gondolja, balzsam talán,
 Melyet terem Gileád? . . .

Azt mondanám: Isten veled!
 De nem valunk mi soha:
 Sóbajtásod szárnyain én
 — Messze . . . halva tudj noha —
 A te néma kísérteted
 Előtt megjelenelek,
 Ha az, kinek szived adtat
 Okoz borus perczeket.

Szeki Ákos.

A KATZENJAMMER.

Irta: Szatyri.

Az ujjabbkori irokat az jellemzi, hogy alakjaikat az életből veszik, hogy tapasztalatok után indulnak el, ellesik az élet egy-egy jelenetét s valót írnak.

A nagy közönség is ezeknek tömjenez s annak az egy-két ironak, a kik még mindig a 60-as év-k romantikáján elősködnek, egy-két partaban maradt vén kisasszonyon kívül senki sem olvassa munkáikat.

Joggal kérdi pedig az olvasó közönség, hogy miért éresztem meg e csiklandós tarca-czim után a félig-meddig kritikai akkordot, s hogy voltaképen mi összefüggésben van ezen kijelentésem a »katenjammer«-rel.

A legelső mondatban azt jelzem, hogy az ujjabbkori irok tapasztalatok után indulnak el. Mikor tehát a »katenjammer«-ről irok, az olvasó közönség azt találja rám fogni, hogy a »sajat« tapasztalataim alapján írtam meg e kis tarczát.

Ez ellen emelem fel tiltakozó szavamat s kijelentem, hogy csak »részbén« irok saját tapasztalataim után, s ez esetben a mások megfigyelésének köszönhetem, hogy van valami fogalmam a »katenjammer«-ről.

A »katenjammer« azt az állapotot jelenti, a mit az ember egy átdorbézolt éj után

kevés, vagy éppen semmi alvás után másnap érez. Az éjszakai mulatozás mérveit aránylik azután a katenjammer is.

A legerősebb katenjammer mindenesetre a bálók után éri utól az embert, mikor először jól kitanczolta magát, agyon győtri félig-meddig a testét, s közben pedig erősen iszik, erősen dohányozik, míg reggel felé azután a mulatozás a fokról-fokra, elv alapján a duhajkodásba lép át.

A »katenjammer«, mint a neve is mutatja, német eredetű.* A magyaroknak nincs is rá kifejezése, — mert szözerinti fordítása »m a c s k a j a j j« nem állhat meg a mi szótárunkban.

Különben hajlandó vagyok azt hinni, hogy a magyar ep ugy mint a nevet, ugy azt az állapotot is, a mit jelent, csak az utóbbi időkben ismeri.

Tudvalevőleg mi az élvezetekben mértékletes nép voltunk »lejtől fogva« s az utóbbi időkben is csak a rossz bornak, a pancsolt szesz italoknak tulajdonítható, hogy a katenjammer »járnványszerű« lépést fel köztünk.

Nem lehetetlen, hogy csak egy évszázaddal ezelőtt is híret sem ösmertek ennek az »utóyöngeségnek«.

Hires bortermelő vidékeink olyan borokkal láttak el a fogyasztó közönséget, melyek csupa erőt, csupa tüzet foglaltak magukban. Még ha többet ivott is belőle valaki a kellenél, egy rövid alvás után csak egészségesebbnek érezte magát utána, mint annak előtte.

Hanem mióta a filcxera, meg ki tudná micsoda rémei a szőlőlékének, de különösen a »századvégi« korcsmárosok felléptek, azóta nem csuda, ha a k a t z e n j a m m e r is hova-tovább nagyobb tért hódít magának.

A mi kis borunk van, az pancsolt, kevert: a pálinka minden neme a sörrel együtt

* Mint minden rossz.

Szedő.

ez most már a visszavonhatatlanul legeslegutolsó kibékülés, a melyet még közkívánatra se fogunk megismételni.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gőcsey egyetemen Otthonában. Ugyanott az országos tanszerkiállítás fogadó bizottságának ülése, minden vasárnap d. e. 10 órakor. Munka-tanítás a közgyűlési egyesület iskolai műhelyében, d. e. 8-11-ig d. u. 3-5 óráig. Jul. 26. Városi közgyűlés. Aug. 24-25. A középiskolai tanáregyesület közgyűlése.

Ujdonságok.

Városi közgyűlés.

Meghívás az 1894. évi július 26-ik napján csütörtökön délelőtt 9 órakor a városi határozati bizottságban tartandó városi bizottsági rendes közgyűlésre.

Tárgyak:

- 1. Polgármesteri jelentés, 1894. évi május és június hónapokról. 2. Miniszterelnök ur köszönő leirata a hozzá és miniszter társaihoz folyó évi június 20-ról intézett üdvözlő és bizalmi feliratra. 3. Vallás- és közoktatásügyi miniszter ur leirata, melyben miniszterre történt kinevezését tudatja. 4. Ugyanannak köszönő irata, az országos tanító árva-ház megvalósításának, városi hozzájárulás általi elősegítéséért. 5. Belügyminiszteri leirat, gőzferőtlenítők beszerzése tárgyában. 6. Ugyanaz: a tüzoltó testületnek felszereléssel és évi segélyvel ellátására és a tűzrendészeti szabályrendelet módosítására vonatkozó közgyűlési határozat helybenhagyásáról. 7. Tanácsi előterjesztés: Fogaras megyének az egységes és szabadelvű választási törvény egész országra kiterjesztése tárgyábani átirata. 8. Ugyanaz: a kir. tablai épülethez elfoglalt Széchenyi-utcai elemi iskola helyett más iskola létesítéséhez szükséges telek megvételének szavazat utáni elődöntése. 9. Ugyanaz: a tiszántúli ev. ref. egyházkerület püspökének kérvényére, melyben a debreczeni jogakadémia egy tanszéke javadalmát évi 170 frttal kiegészíteni kéri. 10. Ugyanaz: a collegium gazdasági tanácsának, a főiskolai könyvtárral kapcsolatos nyilvános olvasó terem költségeihez évi 300 frt. segély adása iránti kérelmére. 11. Ugyanaz: A Nagycsernyő kórházra kerülő famennyiség minikénti beszállítására és ezen szállításra beérkezett két rendbeli ajánlata. 12. Ugyanaz: Zsigmond Béla artzei kut furása vállalkozásának, biztos ték kiadása, és 800-tól 830. méterig járó díj fizetési iránti beadványára. 13. Ugyanaz: Az óvodába járó gyermekek gondozásáért évi beirattási díj fizetés tárgyában. 14. Ugyanaz: A nagyváradi-utcai temetőben állítandó halottszobák építése tárgyában. 15. Ugyanaz: A róm. kath. iskolaszéknek tanügyi célokra évi 1500 ft. adása iránti kérelmére. 16. Ugyanaz: A debreczeni izr. hitközség előjárásának iskolaeépítési célra városi segély iránti kérelmére. 17. Ugyanaz: Utzaseprők fizetés javítása iránti kérelmükre. 18. Ugyanaz: Bereczki Istvánnak s nejeének ingatlanaira előjegyzett tulajdonjoguk bekezelettelésére engedély adása iránti kérelmükre. 19. Ugyanaz: Az árvaszéki előlétszéknek, a városi árva ügyek 1894. évi I-ső feleiben állapotát kitüntető jelentésére. 20. Ugyanaz: a gyámpénztár 1893. évi mérlege tárgyában. 21. Ugyanaz: A városi tisztviselői főgyűlésnek a város peres ügyei állásáról jelentésére. 22. Ugyanaz: A törvényhatóság területén levő erdő 1893-ik évi állapotára vonatkozó kir. erdő felügyelői jelentés tárgyában. 23. Ugyanaz: melylyel a törvényhatósági állatorvosoknak, az állat egészségügyének az 1894-ik évi I-ső negyedében állásáról szóló jelentés bemutatattatik. 24. Ugyanaz: Klein Miksának 153 ft. borbehozatali illeték leengedése iránti kérelmére. 25. Ugyanaz: Kerek Bálint adóvégrehajtó becsüsi kegydíj iránti kérelmére. 26. Ugyanaz: Polgárosítás iránti kérvényekre. 27. Ugyanaz: Jeney Miklós rendőr kapitánysági fogalmazó szabadságolás iránti kérvényére.

Debreczen, 1893. július 23.

Simonffy Imre, királyi tanácsos, polgármester.

A folyó évi 1894-ik július hó 26-án tartandó rendes bizottsági közgyűlésre kitűzött tárgyak pótlójezéke.

28. Tanácsi előterjesztés: A kereskedelmiügyi m. kir. mi. iszter ur által Debreczenben létesítendő gépjármű műhely telep céljára szükséges földterületek átengedése, illetve megvétele tárgyában.

29. Ugyanaz: A beállott inség miatt a hortobágyi legelőről leszorult nagy jószágoknak az erdő-égekbe bebocsátási tárgyában.

30. Ugyanaz: Özvegyi segély és kegydíj iránti kérvények tárgyában.

31. Baba oklevél kihirdetése.

Debreczen, 1894. július 24.

Vértessy István, főjegyző.

Szigeti Vass György.

Szomorú hírt hozott nekünk ma reggel a taviró, szomorú hírt, mely őszinte fájdalommal tölti el szívünket. Tegnap este 1/2 10 órakor elhunyt Beregszászban Szigeti Vass György, Beregvarmegye levéltárnoka, kiben Dr. Vass Antal debreczeni kir. törvényszéki bíró édes atyját, Kósa Barna, lapunk f. szerkesztője pedig apósát gyászolja. Megboldogult keves halottunk hosszú nyolcvan esztendő terhét viselte vállain; e magas életkor dacára egész a f. év tavaszáig a legjobb egészségnek örvendett, szorgalmasan végezte hivatali teendőit, de tavasszal megjutáda ugyanazon betegség, mely Kossuth Lajos életét is kioltotta. Hónapok óta szenvedett, míg végre szenvedéseitől tegnap este megváltotta a halál. Habár némileg vigasztal is bennünket azon tudat, hogy nem szenved többé, mégsem zárkóztatunk el a fájdalom elől, hiszen a legszeretebbat, a legjobb embert veszítettük el. Rajongó szeretettel csügött családja tagjain s végpillanataiban is csak az fajt neki, hogy szeretett gyermekei nem lehettek mindannyian körében. Koporsója körül azonban összegyűltek mindannyian, kik szívéhez közel állottunk s áldva ádjuk emlékezetét! Szigeti Vass György, a mi felehdhetetlen halottunk, kinek hűlt tetemei holnap d. u. 5 órakor adnak át az anyaföldnek, Beregvarmegye legidősebb tisztviselője s Beregvarmegye egyik legismertebb s legiszteletbékelt alakja volt. Aból a gardából származott, mely még a latin klasszicizmus emlínt növekedett, de mindig haladni tudván a korral, megteremtette az új Magyarországot, áldozva a szebb jövőért munkát, vagyon, vért. De ső nemzedék volt ez, melynek alakjai egymás után dőlnek ki közülünk s mi, a boldogabb kor nemzedéke, szent tisztelettel tekintünk ősz hajszálaikra s nagy figyelemmel hallgatjuk böles tapasztalatokban gazdag beszédeiket. A mi kedvs halottunk ajaka már elmúlt; pedig mily nagy előszerelettel beszélt a reform-korszak nagy eseményeiről és nagy alakjairól, az megépíten bamulatos volt, hogy mennyire ismerie a magyar nemes családok, különösen Beregvarmegye nemes családjainak történetét. — Ha valami kétes adatról volt szó, nem is kellett e miatt a levéltár akaiához fordulni, tudta ő azt emlékezetből. Valóságos élő krónikája volt a régi nemesi világunk, őnmaga pedig a régi jó táblabírák legkiemelkedőbb, legnemesebb alakjai közé tartozott. Szívének jószágát messze földön ismerték; rossz emberek nem egyszer vissza is éltek vele, ez azonban őt nem bántotta, minden szenvedését és csalódását, mely az életben érte, vigasztalást nyújtott neki családja. Erre árasztotta lelkenek melegét s akkor volt legboldogabb, ha gyermekeit maga körül láthatta. A sors megengedte érnie azon örömet, hogy minden gyermekének sorsát biztosítva látta, nyugodtan terhelte atyjához, kik mindannyian színtén magas életkort értek el. — Beregvarmegyében mindenki, még a főispán is, csak kedves Gyuri bácsi-nak hívta őt, ez is mutatja, hogy mily közszeretettel örvendett. Ő is azon keves emberek közé tartozott, kiknek ellenségük talán egyse volt. Lefegyvertett minden ellenséges indulatot szívének jó-ágával s egyéniségének szertretartalmó voltával. Mi, midőn ráváltálához sietünk, a szeretettel vegyes fájdalom ezrelével tesszük ezt, hogy megcsókoljuk meg egyszer — utóljára — azt a kezét, mely csak áldani tudott. Ő már nem fogja érezni e csók melegét, nem látja forró könnyeink hullását, de tudjuk, hogy az a szerete, melylyel eddig is elaraszott bennünket, fűnt marad mindörökké, éppen ugy, mint az ő áldott emlékezete!

Az országos tanszer kiállításra jelentkezett kiállítások kimutatása: 1. Boros Testvérek Debreczen. 2. Országos Tan-Egyesület Budapest. 3. Rómái katolikus főgymnásium Temesvár. 4. Első magyar varrogegyár részvény. társaság Budapest. 5. Izraelita elemi fiú és leányiskola Debreczen. 6. Lampel Róbert Budapest. 7. Feiw Lipót Budapest. 8. Horovitz Adolf N-Szombat. 9. Alsófoku iparos tanonc iskola Eger. 10. Rózsavölgyi és Társa Budapest. 11. Községi polgári iskola Szoboszló. 12. Rácz Mihály Debreczen. 13. Mautner Ödön Budapest. 14. Tóth László római katolikus tanító Debreczen. 15. Zth Károly református tanító Bekés Szent-András. 16. Alsófoku iparos tanonc iskola Eger. 17. Taschek Gyula polgári iskolai rajztanárgy Gyergyó-Ditrő. 18. Freund Bernát Nagy-Bittsa. Schmidt Dezső állami tanító Torda. 20. Horovitz Antal polgári iskolai igazgató Szenicz. 22. Magyar királyi állami iskola Szilágy-Cseh. 23. Alsófoku iparos iskola Nagy-Várud. 24. Ritókh István Kaba. 25. Kokai Lajos könyvkereskedő Budapest. 26. Állami polgári fiú és leány iskola Galgóc. 27. Községi polgári fiú és leány

iskola Gyergyó Szt.-Miklós. 28. Győrffy János fővárosi tanító Budapest. 29. Oppenheim Róbert Berlin. 30. Kereskedelmi Akadémia Debreczen n. (Folyt. köv.)

Gyászjelentés. Öv. Zsiráy Zsigmondné, Tuma Ludmilla és gyermeke Antonia, valamint öv. Tuma Ignácné szül. Poppel Mária, továbbá: Kracsek Gyula és neje Tuma Eleonóra. Tuma Ignác és neje Tomasek Mária és Tuma Mária, mely fájdalomtól megtört szívvel tudatják a paratlan s áldott jó emlékü férjnek, apának, vőnek, sógornak és rokonnak Zsiráy Zsigmondnak, a debreczeni m. kir. államvasút üzletvezető-égi tisztviselőjének életének 52-ik, boldog házasságának 7-ik évében a halotti szemségek ájtatos felvétele után folyó hó 25-én d. e. 1/2 9 órakor, 4 havi súlyos szenvedés után gyászos elhunytát. Kedves halottunk hűlt tetemei folyó hó 26-án délután 5 órakor fognak a róm. hath. egyház szertartása szerint a Barány-utca 2224. számú háztól a Szent-Anna-utcai sírkertben örök nyugalomra tetetni. Mely végítzettségétetre rokonainkat, barátainkat és az elhunytak pályatársait szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1894. július hó 25-én. Az örök világgóság fényeskedjék neki!

Lukács újjabb bünpöre. Szatmár. júli. 23. Ugy látszik, hogy Lukácsinak, a hirhét igazgatónak és oáh vértanúnak soha sem lesz nyugta a földi igazságszolgáltatás sújtó kezétől. Még 1892 évben történt, hogy egy román négyülést akart rendezni székelyben, a híres Laczfaluban a kerületi szolgabíró azonban betiltotta azt. Kapta magát tehát Lukácsú és a főszolgabíró románnyelvű beadványban mindennek elmondotta, csak becsületesnek nem, mert is ellene a szatmári kir. törvényszék hivatalból megindította az eljárást, a nyilvános rágamazás vétsége miatt s a vádhatározatot meg is hozta. A vádlott természetesen régi szokásához híven fellebezéssel, de hasztalan, mert ugy a debreczeni kir. tábla, mint a kir. kuria helybenhagyta a vádhatározatot, s a végvártalást, a szatmári kir. törvényszék tegnap tartott tanácsülésében aug. 21-re tűzte ki. Ez a kalommal már harmadszor foglakozik az itteni törvényszék Lukács ügyes bajos dolgaival.

Tanulmánykörnt. Hódmezővásárhely főszámvéveje, egy tanácsnok s egy városi jegyző kiseretében a mai napon városunkban időzött s meglátogatta a főszám vevő hivatali. Tanulmánykörnton vannak s Magyarországon sz. kir. városainak gazd. viszonyait s a számvéveji szak teendőit tanuományozták.

A jog és pénzügyi bizottság ma d. u. ujra ülést tart a városban.

Dalestely Derecskén. Vettük a következő levelet: Mint előre jeleztük, a f. hó 22-én Derecskén megtartott dalárdából ugy erkőcsileg, mint anyagilag a legfényesebben sikerült. — A műsor minden egyes pontja annyira elragadta a nagy számú intelligens közönséget, hogy az abban szereplők mindenikét kétszer háromszor hívta ki s urázta meg. — Makó Aida k. a remek szavaival, Pécskay Alajos ur gyönyörű hegedűjátékával valóban elragadták; Buray János pedig vig monológjaival a könyvhiatóság megnevettette a feszelen jó kedélyvel mulató közönséget. — A négyeseket 50-60 pár járta s reggeli 6 órakor a zene még mindig szólott s az arany ifjúság fáradatlanul mulatott. — A tiszta jóvedelem több mint 80 frt. — A dalárdának nagy az öröme és reménye ahhoz, hogy a B. Fűrdőre rendezendő kirándulás szintén ilyen fényesen fog sikerülni.

Felülfizettek: Leitgeb Imre 26 frt. Lichtschein Mózes 5 frt. Mandel Dezső 2 frt. Mandel Pál 2 frt. Fráter Barna 1 frt. Jenei Lajos 1 frt. Harcsári Geza 1 frt. Dr. Karsch Lollion 1 frt. Dr. Szabó József 1 frt. Dr. Lehotzky István 1 frt. Malatinszky Kalman 1 frt. Moravecz Károly 1 frt. Korbély József 1 frt. Fülöp Géza 1 frt.

Jelen voltak, asszonyok: Beliczay Ferenczné, Both Jánosné, Bajza Józsefné (Budapest.) Bíró Antalné, Beke Mihályné, Dávidházy Jánosné (Kaba), öv. Duró Józsefné, Fráter Barnabásné, Fűöp G. zane, Kiss Zsigmondné, Kopányi Imréné, Kóródi Sándorné, Magyar Lajosné, Moravecz Károlyné (H.-M. Vásárhely), Makó Lászlóné (Tépe), Malatinszky Kalmánné (Szoboszló), öv. Mastó Sandorné, Nagy Lajosné, (Konyár), Pikó Bálintné (Sáránd), Racsek Jánosné (Tépe), Rajcsányi Alajosné, Szentiványi Lászlóné, Szele Györgyné (Tépe), Papp Jánosné, Szabó Józsefné, Szatmári Józsefné.

Leányok: Beliczay Jolán, Siket Ilona, (Budapest), Both, Elza, Both Jenke, Both Benigna, Tóth nővérek (Debreczen), Bíró Margit, Bíró Erzsike, Dávidházy Mariska (Kaba), Ritóók Ilona [Kaba], Makó Aida, Makó Erzsike, Makó Róza [Tépe], Papp Ida, Racsek Mariska [Tépe], Rajcsányi Ilona, Szatmári Ilona, Nagy Jolán, Hegedűs Vilma, Kiss Ella, Vincze Róza, Vágó Jolán, Schwarz Regina, Veisz Mariska, Roth Irma, Berger Sárkista (r 1)

129.000 öl fa. Simooffy epre-kerti faraktárak jelentése szerint a faraktár számára nem kevesebb, mint 129.000 méter öl fegy-szint fát vett a város 1891 től 1894 jan. 1-ig. Rövid idő alatt a guhi erdőség vagatásának végelszámolását is elkészíti a főszámvévező.

Számonkérő szék fog tartani július hó 30-án Ez alkalommal gróf Dégenfeld József főispán az ő-szes városi hivatalokat felül vizsgálni.

A Zion debreczeni betegsegelyző egy- let hivatalos helyiséget a Piacz-utca 1903. számú Weisz Sándor féle házba tette át, hol az egyleti tagok a hivatalos óra alatt (naponként délután 6-7-ig) szivesen látatnak, egy- leti ügyekben m ndennemű felvilágosítást nyer- hetnek, esetleges kívánataikat, vagy panaszai- kat bejelenthetik, gyógyszerári könyveket vált- hatnak s a mindenkor jelenlevő eljáronál havi díj nyugtáikat is bevalthatják.

A kánikulla forró melege meg- érlel minden boldogombát. Ennek tulajdoni, hatjuk azon plákatok megjelenését is, melyek valami műintézet-ről volnának hivatra tudatni a t. cz. közönséget. Sokaig gondolkot- tunk arról, hogy tulajdonképen miféle mű- intézet is lehetne az, míg végrevalahára rájöttünk, hogy ezen műintézet az annó ezer, de ki tudna megmondani hogy hanyadik évben, Werfer által meglehetősen ódon álla- potban Kassáról ide hozott, Molli Gusztí által jól megsanyargatott, később valami Brunner Imre által megvett, majd a híres könyv-, mű- műnyomda s kartagyári részvénytársaság tulajdonát képezett, végre ezen részvénytársaság szakertelembe megöszült igazgatója birto- kába került ringy-rongy kődarabokból, össze- vissza eszkábált manzorból álló lim-lon az, melyet a jelenlegi tulajdonos ur műintézeteg- alati akar szerepeltetni. Uiana jartunk, hogy ezen műintézetben kik terjesztik a művészetet és azon eredményre jutottunk, hogy a tulajdo- nos szakaszeü vezetése alatt Benke István volt rostas legény, vándor óra reperő és Cserezszyes Mihály ifju eszmadia mester vezik azon műnyomtasokat, melyek hivata- volnának a lipcsesi lyműntézetek term- mevényét hátréber szoritani. Váloban büszkek lehetünk rá, hogy ily műintézet is létezik vá- rosunkban, de még jobban arra, hogy azt egy rostas és egy eszmadia műintézetzi. Ennek a műintézetnek mütassa fel pártját valaki a műveit Europa és Amerikában!... Hejh, csak igaz is az, hogy az okos embert nem a baika költi!

Eltűnt gyilkos Szatmáron — mint onnan írják — egy uriasan öltözött vásári gazember, Kiraházi Mihály és Petras György százalusi gazdák, akik felt erszenyvel jöt- tek a vásárra, a vásártérhez közel egy ma- jorház mellé csalta, és barátás ürügye alatt itallal kinalta őket, melyben olyan erős mé- reg volt, hogy Kiraházi este öt órára meghalt, Petras pedig eszméletét vesztette. Az ismeret- len tettes ebben a helyzetben kényelmesen ki- rabolta áldozatait, kikélt mintegy 300 forintnyi összeget talált. Kiraházi fölbonyolozták, Petras még ma is a kórházban fekszik. A tettest a rendőség nyomozza.

Homályos történetek" ez alatt hétfőn két kis ujdonság jelent meg lapunkban. Az első vonatkozólag, me y egy honvéd-had- nagy állítólagos öngyilkossági kísérletéről szó- lott, illetékes helyről azon felvilágosítást vet- tük, hogy e hir minden alapot nélkülöz. Mid- dőn e helyreigazítást nagy örömmel megtesz- szük, egyuttal ki kell jelentenünk hogy tu- dósítónk teljesen megbízhatónak látszó for- rásból merítette a megcáfolt hirt.

Egy talált kulcs (valószínűleg ka- pukules) van letéve szerkesztőségünkben. Tu- lajdonosa tőlünk átvetheti.

TÖRVÉNYSZÉK

Ötvenkét bankóhamisító. Óriási mértékűnek látszik annak a bankócsináló sző- vetkezetnek elterjedése, a m lylyel most az ország sok megyéjének csendőrsége foglakoz- kzik. Napról-napra a legkülönbözőbb helyekről jönnek a jelentések, a hol ugyancsak ennek a jeles bandának tagjait tartóztatták le. Mint Mo- hácsról írják, a bankóhamisítás ügyében részes- séggel vádoltak közül csak az ottani fogház- ban ötvenkettőn, 45 férfi és 7 asszony, van- nak letartóztatva. Az egyre szaporodó vizsgá- lati foglyok már nem férnek a csendőrség bört- önében, azért átkísérték őket a katonakaszár- nyába, hogy helyet csináljanak az újonnan érkezőknek. Legközelebb ugyanis megint na- gyobb számú letartóztatás várható.

Külfölkél.

A trónörökös házassága. Egy brüsszeli távirat szerint Henriette belga királynő Bécsbe utazott, hogy leányánál Stefá- nia főhercegnőnél töltsön pár napot. Ez uta- zás célja: abban látják, hogy a belga király- nő ös-zeakarja házásítani leányát Ferenc Ferdinánd trónörökösével. Ez a hir, mely már többször felmerült, újra megerősítést nyer. Királynő ellenben most már határozottan el- lenzi ezt a házasságot.

A szabad szerelem Skóthoban. Skóthob szalonjaiban mostanában egyébről sem beszélnek, mint arról a botrányról, melyt sir Claude Sándor, a skót előke világ egyik nagyon ósmert tagja okozott válopöré- vel. Claude hűtlenséggel vádolja a feleséget, a ki nem is tagadja a dolgot, de bebizonyította, hogy a hűtlenséget férje tudtával és bejegye- zésével követte el. A nő azt állítja, hogy a férj kényszerítette, hogy egy pakumot írjon alá, a melyben mindkét házastfélnek meg van engedve a szabad szerelem gyakorlása. Claude Charles of Eglinton leánya, tehát szintén a magas arisztokráciához tartozik. Férjével 1889 óta él együtt.

